

Rämpspost

Siit juhendist leiad informatsiooni ja näpunäiteid rämpsposti kohta.

 [In English](#)

Me kõik oleme leidnud oma postkastist soovimatuid kirju ehk rämpsposti ja nii mõnigi meist on hädas olnud sellega, et rämpsposti maht ületab soovitud kirjade mahu. Tartu Ülikooli kirjakaste kaitseb rämpsposti eest filtrite süsteem, mis peatab suurema osa rämpspostist enne, kui see meie postkastidesse jõuab. Paraku on rämpsposti saatjad sellega kursis ja leiavad pidevalt uusi viise, kuidas sellistest filtritest mööda saada, mille tõttu leiab mõni neist kirjadest ka tee meie postkastidesse.

Selle juhendi sisu vastab järgmistele küsimustele:

1. **kuidas rämpsposti ära tunda?**
2. **mida rämpspostiga ette võtta?**

Juhised

Rämpsposti eesmärk on eelkõige teenida raha reklaami edastamisega või võtta üle arvutikasutaja kontod (e-post, sotsiaalmeedia või isegi arvuti/nutitelefon). Tegemist on internetipettuse ühe vormiga, mis põhineb identiteedivargusel ja saab tavaliselt alguse e-posti teel saadetud petukirjast.

Rämpspostile viitavad tavaliselt järgmised tunnused:

1. imelik meiliaadress,
2. kahtlane pealkiri,
3. sisu imelik toon, grammatiliselt väär sõnakasutus.

From: Jossie Dick (AAA)<Jossie.Dick@colvilletribes.com>
Sent: 7. august 2018. a. 10:45
Subject: TÄHELEPANU WEB PASSWORD TOIMIB TÄNA

Teie OUTLOOK WEB-võrgu konto parool aegub täna.

Parooli muutmiseks järgige allolevaid juhiseid.
Külastage veebilehte OUTLOOK WEB Digital Intranet [!!!TEKST ON LINK MILLELE EI TOHI VAJUTADA!!!].

Võrgussüsteemid
Juurdepääs piirkonna lauaarvutitele (nt. Kaugjuhtimispuldid-V :, W :, U :, T: jne)
VPN-i juurdepääs väljaspool piirkonda
Traadita võrk või Interneti-ühendus sülearvutitelt või tahvelarvutidelt
E-post Outlooki, Outlooki veebi ja nutitelefonide kaudu
Adobe Connect
Rikastada
Online tööhõive taotlemise süsteem
Toitumisalased teenused MCS ja PCS
Oracle

Kui teil on küsimusi, võtke palun ühendust laienduse 7892 lehelt OUTLOOK WEB.

Aitäh,
Infoteenuste osakond

Ülaltoodud kirjas esinevad kõik rämpspostile viitavad tunnused.

Esiteks on kirja saatjaks keegi Jossie Dick, kellel ei mingit seost Tartu Ülikooliga. Kahtluse korral tuleks kontrollida välis- või siseveebist, kellega on tegu – kui seda nime töötajate nimekirjas pole, on tegemist petukirjaga. Teiseks on kirjal kahtlane pealkiri, mille keelekasutus on imelik ega viita ühelegi ülikooli infotehnoloogia teenusele. Infotehnoloogia osakond korraldab küll paroolivahetuskampaaniaid, kuid sellest teavitatakse listide ja kindlasti ka siseveebi vahendusel.

Kolmandaks on kirja sisul imelik toon ja veider sõnakasutus. Kirja sisus leidub küll teenuste nimetusi, mida ülikoolis kasutatakse, kuid tervikpilt jätab siiski kahtlase mulje (nt „Rikastada“ või „Toitumisalased teenused MCS ja PCS“).

Label: 25343391367031008
Saatja: post@usps.com
Saaja: XXX

invoice.zip

The courier company was not able to deliver your parcel by your address.

Cause: Error in shipping address.
Label: 31585036553374581

Print this label to get this package at our post office.
Please attention!
For mode details and shipping label please see the attached file.
Please do not reply to this e-mail, it is an unmonitored mailbox!

Thank you,
USPS Logistics Services.

CONFIDENTIALITY NOTICE:

This electronic mail transmission and any attached files contain information intended for the exclusive use of the individual or entity to whom it is addressed and may contain information belonging to the sender UPS, Inc. that is proprietary, privileged, confidential and/or protected from disclosure under applicable law. If you are not the intended recipient, you are hereby notified that any viewing, copying, disclosure or distributions of this electronic message are violations of federal law. Please notify the sender of any unintended recipients and delete the original message without making any copies.
Thank You

Ülaloodud kirjas on olemas kõik rämpostile viitavad tunnused, mida nimetati ka eelmises näites. Erinevuseks on see, et kirjale on lisatud manus nimega **invoice.zip**. Mitte ükski organisatsioon ei saada ametlikke dokumente ***.zip**-vormingus, kuna see ei ole turvaline ja viitab kohe petukirjale. Sellised dokumendid edastatakse ***.pdf**-vormingus.

Ülaloodud selgituste põhjal tuleks rämpposti tuvastamiseks küsida endalt järgmist.

1. Kas ma tunnen kirja saatjat? Kas kiri on tulnud ametlikult [@ut.ee](mailto:post@ut.ee) aadressilt või mõne muu tuntud organisatsiooni aadressilt? Kas ma saan seda kontrollida?
2. Kas ma ootasin sellelt saatjalt kirja?
3. Kas kirjaga on kaasas manus, mille failitüüp on mulle teada (nt *.pdf, *.docx, *.doc, *.xls, *.xlsx)?
4. Kas kirja pealkiri on ametlik ja korrektselt sõnastatud?
5. Kas kirja sisu on kuidagigi seotud minu töö või organisatsiooniga?
6. Kas kirja sisu on ametlik ja korrektselt sõnastatud?

Kui vastasite ühele neist küsimustest ei, tuleks olla äärmiselt ettevaatlik!

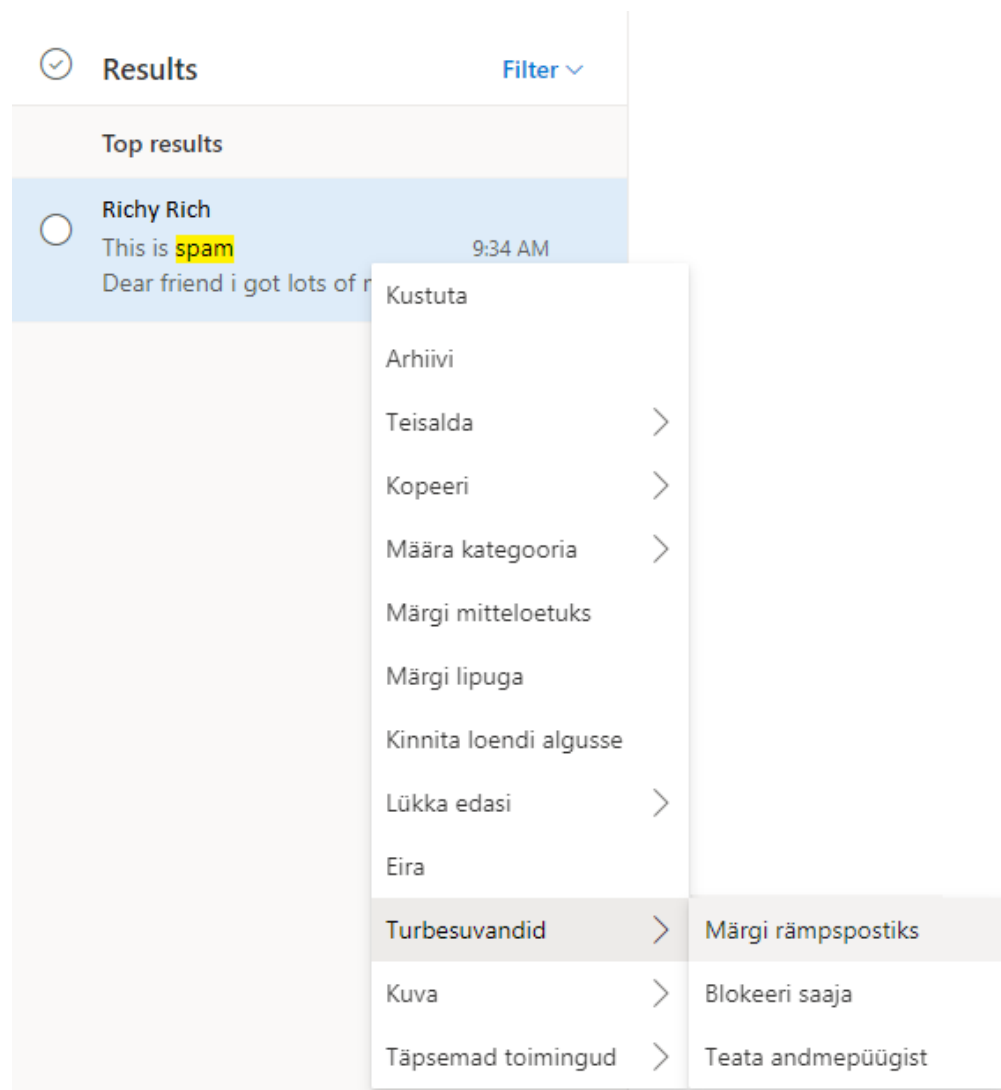
Rämpposti ja erinevate petukirjade tüüpide kohta saab lisaks lugeda aadressilt <https://et.wikipedia.org/wiki/Internetipettus>

Kuna rämpsposti levitajad otsivad pidevalt uusi võimalusi organisatsioonide rämpspostifiltritest mööda pääsemiseks, ei ole kõiki kirju võimalik blokeerida enne, kui need on juba meie postkasti jõudnud.

Rämpsposti tuvastamisel tuleks see kustutada ja selles asuvaid viiteid või manuseid mitte avada! Kui tekib kahtlus, kas tegemist on rämppostiga, tuleks kindlasti nõu küsida Tartu Ülikooli arvutiabilt.

Rämpsposti edastamiseks arvutiabile vaata juhiseid: [E-kirjade saatmine manustena](#).

Kui rämpspost on jõudnud teie postkasti sisendkausta, siis saate selle kirja filtreerida rämpsposti kausta või kirja saatja ära blokeerida. Veebipostkastis tehke rämpspostil parem hiireklõps, avanenud menüüst valige Turbesuvandid. Märki rämpspostiks. Blokeerimiseks valige samas menüüst hoopis Blokeeri saatja.

Outlooki tarkvaras saate seda samuti teha. Tehke parem hiireklõps rämpspostil, avanenud menüüst valige Junk Block sender.

Today

Richy Rich
This is spam
Dear friend 10:00

- Copy
- Quick Print
- Reply
- Reply All
- Forward
- Mark as Read
- Categorize >
- Follow Up >
- Find Related >
- Quick Steps >
- Set Quick Actions...
- Rules >
- Move >
- OneNote
- Ignore
- Junk >
- Delete
- Archive...

- Block Sender
- Never Block Sender
- Never Block Sender's Domain (@example.com)
- Never Block this Group or Mailing List
- Not Junk

Dear

i go
sen
nan
e-r
soci
ban

Rich

Kui olete eksikombel blokeerinud vale saatja, siis saate blokeeritud saatjate nimekirjast blokeeringu maha võtta.

Veebipostkastis vajutage üleval paremal sätete ikoonil (hammasratas), seejärel all paremal vajutage Kuva kõik Outlooki sätted lingil. Avaneb uus aken, valige vasakult Rämpspost. Siin näete blokeeritud saatjate nimekirja. Otsige üles e-maili aadress, kellelt tahate blokeeringu eemaldada, vajutage aadressi taga prügikasti ikoonil ning aadress kaob nimekirjast. Lõpuks vajutage all Salvesta nuppu ning muudatused salvestatakse.

Outlooki programmis tehke ühel kirjal parem hiireklõps, valige nimekirjast Junk ja valige Junk E-mail Options. Avaneb uus aken, vajutage üleval Blocked senders vahelehel ning nimekiri tuleb lahti. Otsige üles e-maili aadress, keda soovite nimekirjast eemaldada, vajutage sellel aadressil ja paremal vajutage Remove, seejärel muudatuste salvestamiseks vajuta akna allosas OK või Apply.